

LUNDS
UNIVERSITET

Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar

LUF 237 Uppslagsverk

Uppslagsverk jag minns

Berätta om uppslagsverk du minns! Fanns det sådana i ditt barndomshem? Vilket eller vilka? Vem använde dem? Använde du dem? Hur användes de? Hur såg de ut? Var någonstans var de placerade? Minns du hur många delar de bestod av? Vet du vad som hänt med dem? Har de ärvts och i så fall av vem? Skänkts bort? Kastats?

Fanns det uppslagsverk någon annanstans som du minns? På biblioteket? Hos släktingar eller vänner? Hur såg de ut? Fanns det uppslagsverk i skolan? Minns du vad det hette? Hur och när användes det? Var någonstans var det placerat? Fick alla använda det? Tränades ni att använda det? Tränades ni i källkritik?

Allmänna uppslagsverk

Har du något *allmänt* uppslagsverk idag? Vilket eller vilka? Varför har du just det? Beskriv hur det ser ut! Vad har det för färg, vilket material är det gjort av, hur många delar består det av? Innehåller det bilder och fotografier? Var är det placerat? I vilket rum? I vilken slags hylla? Vem använder det? Hur ofta används det? I vilket sammanhang? Är det för att ta reda på specifika fakta och betydelser? Eller för att bläddra och läsa om lite av varje? Eller ser det helt enkelt tjustigt ut i hyllan? Är det nytt eller gammalt? Har det ett bäst-före-datum?

Specialuppslagsverk och liknande

Det finns många uppslagsverk inriktade på särskilda ämnen som växter, djur, tåg, musik, konst, bilar eller film för att bara nämna några. Det finns också många som handlar om ord och uttryck, som korsordslexikon och rimlexikon liksom vanliga ordböcker. Också kartor och almanackan fungerar för många som ett slags uppslagsverk. Har du något eller några specialuppslagsverk? Vad handlar de om? Varför har du just dem? Rör de ämnen som du eller någon annan i hushållet är särskilt intresserad av? Används de? Hur och av vem?

Har din användning av specialuppslagsverk förändrats över tid? Använder du också Internet (Google, appar mm) för att leta efter information och kunskap? Hur gör du då?

Att skaffa och göra sig av med uppslagsverk

Hur har de uppslagsverk som du har eller har haft tillgång till införskaffats? Av vem? Har de köpts och i så fall hur? I affären? Av dörrförsäljare? Via annons? Kontant eller på avbetalning? Via en prenumeration? Minns du vad de kostade? Eller är de lämnats som gåvor? Gått i arv? Har du gjort dig av med uppslagsverk? Varför? Till vem eller till vad?

Digitala uppslagsverk

De första digitala uppslagsverken var ofta på CD-ROM (t ex Encarta, Nationalencyklopedin, Stora Focus). Har du haft sådana? Minns du skillnaden från de inbundna banden?

Många uppslagsverk finns idag tillgängliga online på nätet, antingen gratis eller mot en avgift. Exempel på sådana är NE.se (Nationalencyklopedin), Encyclopaedia Britannica och Wikipedia. Använder du något sådant? Gör du det på samma sätt som tryckta uppslagsverk? Om inte, hur skiljer sig användningen åt? Beror det på situation, ämne, tid?

Wikipedia skiljer sig från andra encyklopedier genom att användarna själva kan medverka och skriva texter. Använder du dig av Wikipedia? Hur ser du på det i förhållande till andra uppslagsverk, såväl tryckta som online? Skriver du själv på Wikipedia? Varför? Om vilka ämnen?

Uppslagsverk i arbetslivet

Använder du eller har du använt uppslagsverk i ditt arbete? Var det ett allmänt uppslagsverk eller ett specialverk? Vilket ämne handlade det i så fall om? Var någonstans var det placerat? Vilka hade tillgång till det? Vilket använde det? I vilka sammanhang och hur ofta användes det?

Uppslagsverk och andra minnesstöd

Vad behöver man lära sig utantill och vad kan man slå upp? Varför? Ser du på det på samma sätt idag som förr? Varför/varför inte? Har omgivningen, som vänner, släktingar, lärare och arbetskamrater, samma syn som du? Har den tekniska utvecklingen (t ex Internet, Google, bärbara datorer, mobiltelefoner, trådlösa nätverk) betydelse för hur man ser på detta? Eller är det andra faktorer som styr? Vilka?

Vi tar gärna emot bilder som rör ditt frågelistsvar, t ex bilder på hur uppslagsverk står i bokhyllan eller på annat ställe. Uppge om möjligt fotografens namn. Ange också om arkivet och dess användare får använda dem i böcker, artiklar och på internet. Meddela oss om du vill ha tillbaka bilderna så skannar vi dem.